

[Poul Dam.]

den havde ønske om det, men den bornholmske befolkning har jo ikke i sidste omgang følt noget behov for at lade sig repræsentere af fremskridtspartiet — hvad der ikke er noget at sige til.

Det, der er spørgsmålet her, som i så mange af disse kommunale anliggender, er: hvordan får vi folkeviljen frem? Nu er det mit indtryk af den bornholmske presse, at de to aviser i Rønne er ganske overordentlig åbne, og at der foregår en meget livlig debat i dem. Hvis der havde været et reelt ønske om forandringer i denne retning, var det nok kommet frem dér. Noget andet er så, at man andre steder i landet kan synes, at det kan være lidt svært at få folkeønsker og folkesynspunkter tilstrækkelig klart frem, fordi magthavere af den ene eller den anden art har lidt let ved at sætte sig på de ting, der rører sig i befolkningen.

Men bortset fra at sige, at vi ikke synes, det er nogen god idé, at folkettinget skal blande sig i disse ting på dette tidspunkt, vil jeg gerne sige, at det er interessant, at fremskridtspartiet anser det for væsentligere at administrere folk end at lade folks egne synspunkter komme frem.

Ritta Ahm (KrF):

Hvis dette forslag var kommet frem i 1960'erne, hvor centraliseringen var kodeordet for effektivitet og dermed fremgang inden for alle områder i såvel offentlig som privat regie, kunne man måske have troet på ideen med ophævelsen af de bornholmske primærkommuner.

Men i dag skriver vi 1975, og vi ved, hvor meget der gik tabt ved de mange kommunesammenlægninger i 1970. Det forbavser mig meget, at fremskridtspartiet ikke er klar over de menneskelige problemer, der ligger heri. Nu vil forslagsstillerne ganske vist lade en folkeafstemning på Bornholm være afgørende for et ja eller nej til denne centralisering, men det ligger også i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at det ikke gælder, den dag fremskridtspartiet får magt, som det har agt, nej, da vil man diktere en centralisering over hele landet uden medbestemmelse for de berørte parter. Fremskridtspartiet vil i realiteten ikke afholde folkeafstemninger som besluttende myndighed for lokale afgørelser. Det viste tydeligt

det beslutningsforslag, fremskridtspartiet havde fremsat i sidste samling om vejledende folkeafstemninger.

Det er nu godt en gang imellem at få slået fast her fra denne talerstol, at nærdemokrati, det ønsker fremskridtspartiet i hvert fald ikke.

I bemærkningerne til forslaget står også, at de bornholmske kommuner i dag må opretholde et skolevæsen, der er ubekvemt for børnene, og at borgerne her og på mange andre områder ville få meget mere ud af deres skatte kroner, hvis de sammenlagde alle kommunerne til én stor. Jeg agter under udvalgsarbejdet at kræve nærmere dokumentation for disse påstande. Jeg kan da oplyse, at hvis børn på Bornholm har længere til deres egen skole i distriktet, er der intet som helst til hinder for, at disse børn kan få lov til at gå i skole i et andet skole-distrikt, hvis det er det bekvemmeste. De stive skoledistrikter findes ikke længere. Der er i dag en langt større fleksibilitet end for blot få år siden.

Fremskridtspartiet nævner også, at afstandene på Bornholm er så små som ca. 30 km, og at det af den grund er meningsløst at opretholde de mange administrationer. Der henvises også til, at Bornholm kunne få status som København. Det er åbenbart ikke gået op for fremskridtspartiet, at borgerne ikke vil lade sig fjernstyre i dag, ikke engang med en afstand af 15 km, og er det fuldstændig gået hen over hovedet på fremskridtspartiet, at København har enorme vanskeligheder i den anledning? Det er et meget dårligt eksempel, for København står over for at skulle have en ny forfatning her fra 1978. I øjeblikket står diskussionen her, om København skal deles op i småkommuner, eller om der skal oprettes bydelsudvalg.

Kristeligt folkeparti vil gøre alt for at styrke de mindre enheder og for, at borgerne får størst mulig indflydelse på de ændringer, der skal ske i det lokale samfund, som de er medlem af. Dette beslutningsforslag betyder det stik modsatte. Derfor kan vi ikke medvirke til dets gennemførelse.

Kaj Hansen (DKP):

Kommunisterne vil være lydhøre over for befolkningen i forskellige områder af landet, for at de kan opnå den bedst mulige kom-